

Undersøgelser af ”sager” Retsikkerhedsmæssige problemer

Advokat Per Magid
Dansk Kriminalistforening,
den 22. september 2014

Problemstilling

- Hvad ønskes opnået ved brug af undersøgelsesredskaber?
- Hvordan opnås dette mest effektivt?
- Hvordan kan det ske med respekt for den enkeltes retssikkerhed og integritet?

Udgangspunkt

- Hvad ønskes opnået?
 - Klarhed over faktum
- Hvordan opnås det mest effektivt?
 - Professionelle og uafhængige personer med integritet står for undersøgelsen - som anden efterforskning - ikke i fuld offentlighed
- Retssikkerhed og den enkeltes integritet sikres
- Sædvanlige processuelle retsgarantier
- Ikke fuld offentlighed

Erfaringer

- Bisidder for tjenestemænd, der skulle afgive forklaringer for undersøgelsesretter
- Bisidder for tjenestemænd, der har været genstand for en tjenestemandssag
- Advokat for offentlig ansatte kritiseret i advokatundersøgelser
- Udført advokatundersøgelser

Tamil-sagen (1/2)

- Højesteretsdommer Mogens Hornslet leder af undersøgelsen
- Højesterets kæremålssal
- Først lukkede døre – senere åbne
- Varighed 2¹/₂ år
- Resultat:
 - Schlüter-regeringen trådte tilbage
 - Ninn-Hansen dømt for overtrædelse af ministeransvarlighedsloven

Tamil-sagen (2/2)

- **Hornslet-undersøgelsen:**
 - Hård kritik af flere tjenestemænd
 - Tjenestemandssag mod 3 tjenestemænd
- **Tjenestemandsretten:**
 - 1 frifundet
 - 2 tjenestemænd havde udvist så alvorlig uagtsomhed, at der var tale om en tjenesteforseelse. Ingen sanktion, da de allerede var blevet forflyttet
 - Hornslets vurdering tilsidesat. Hornslet havde fundet, at de havde handlet forsætligt

Hornslet-undersøgelsens fatale bivirkning

- Sigtelse rejst den 23. januar 1991 mod Justitsministeriets departementschef for overtrædelse af straffelovens § 155 og § 157
- Samtidig orientering af medierne
- Suspensionen den 25. januar 1991
- Sigtelsen opgivet den 5. marts 1991 og suspensionen ophævet

Problemstilling

- Hvad ønskes opnået?
- Hvordan opnås det mest effektivt?
- Retssikkerhed og den enkeltes integritet

Hovedsynspunkter

- Risikoen for overgrep mod enkelt personer
- Respekten for domstolene
- Lukkede contra åbne døre

Advokatundersøgelser

- Mindre apparat end undersøgelseskommissioner
- Tidsbesparende
- Lukkede døre
- God mulighed for at afdække faktum
- Mindre autoritativt resultat

Parlamentariske undersøgelser

- Formålet
- Høringen i Folketinget 15. januar 2014
- De norske erfaringer
- Betænkning om undersøgelsesorganer (1315/1996)